

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Кафедра ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта ХХ століття»
Uniwersytet VIZJA w Warszawie (Варшава, Польща)
Освітня асоціація українських дослідників в Австрії (Відень, Австрія)
Українська асоціація дослідників освіти
Сумська обласна державна адміністрація
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

**«ОСВІТА ДЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ,
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»п**

**EDUCATION FOR THE XXI CENTURY: CHALLENGES,
PROBLEMS, PROSPECTS**

Матеріали

VII Міжнародної науково-практичної конференції

26 грудня 2025 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2026

The increasing use of digital tools in education has exposed a growing technological divide. While students in urban areas often benefit from online learning resources, those in rural and underprivileged regions frequently lack access to reliable internet, digital devices, and technological skills. This imbalance risks deepening existing educational inequalities.

Another persistent challenge is the weak relationship between academic institutions and industry. As a result, the skills taught in classrooms often do not match labor market requirements, contributing to graduate unemployment despite available job opportunities. Limited public investment in education (remaining below recommended levels) further restricts improvements in infrastructure, affordability, and overall quality.

Additionally, intense academic competition and pressure to succeed in examinations have raised concerns about student mental health. The lack of emphasis on emotional well-being, extracurricular activities, and holistic development has led to increased stress and anxiety among learners. Combined with limited research opportunities and career prospects, these issues have also contributed to the migration of talented students abroad.

Policy initiatives such as the National Education Policy (NEP) 2020 seek to address these concerns by promoting flexible curricula, skill-based learning, vocational education, and technological integration. However, meaningful change depends on effective implementation, sustained investment, and visionary educational leadership.

Ultimately, education plays a central role in national development. Low participation rates in higher education compared to developed nations, along with disparities linked to gender, region, and socioeconomic status, highlight the urgency of reform. Future-oriented educational leadership must foster inclusive, innovative, and learner-centered environments that prioritize equity, experiential learning, and the development of responsible global citizens.

REFERENCES

Kaur, H. (2023). Indian Education System in the 21st Century: Challenges and Opportunities. *EEO*, 22(3), 22-27. doi: 10.17051/ilkonline.2023.03.03

Сергій Чугін

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРОЦЕС ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ У США

Анатомія у системі вищої медичної освіти США посідає одне з ключових місць як фундаментальна дисципліна, що формує наукову основу професійної

підготовки майбутніх лікарів. Її зміст та методи викладання постійно оновлюються відповідно до сучасних досягнень морфологічних, біомедичних та клінічних досліджень. Сучасна медична освіта орієнтується на принципи доказової медицини (evidence-based medicine) та доказової освіти (evidence-based education), що передбачають використання науково обґрунтованих підходів, актуальних дослідницьких даних та критичного аналізу інформації в освітньому процесі. Інтеграція наукових досліджень у викладанні анатомії сприяє формуванню клінічного мислення, розвитку дослідницьких компетентностей та становленню наукової культури здобувачів освіти, забезпечуючи тісний зв'язок між теоретичними знаннями та практикою сучасної медицини.

Дж. Гаузер (J. Houser) та П. Кондрашов (P. Kondrashov) зазначають, що вони провели опитування серед студентів першого курсу однієї з американських остеопатичних шкіл щодо використання анатомічної дисекції, мультимедійного дисектора, комбінованих лабораторних занять, віртуального дисектора VH, ультрасонографії, а також їхнього попереднього досвіду засвоєння анатомічних понять. Студенти оцінили кадаверну дисекцію, мультимедійний дисектор та лабораторні заняття з ультрасонографії як важливі чинники ефективного вивчення анатомії. Дослідники зазначають, що студенти оцінили інтегровані курси анатомії, що поєднують дисекцію з мультимодальними підходами до подання анатомічної інформації, як особливо ефективні (Houser & Kondrashov, 2018).

Як бачимо, у США сучасна медична освіта активно поєднує вивчення анатомії з клінічними дослідженнями та інноваційними технологіями, що дозволяє студентам одразу бачити практичне застосування теоретичних знань.

А. Куліченко наводить приклади клінічних випробувань інноваційних продуктів у медичних коледжах США (середина 2010-х – початок 2020-х років XXI ст.), як-от дослідження реакцій пацієнтів на імунотерапію та використання віртуальної реальності у процедурах дітей (Університет Джонса Гопкінза); рукавичка VR для реабілітації кистей після інсульту та смартфонні застосунки для контролю раку голови й шиї (Стенфордський університет); мобільні повідомлення у Twitter для профілактики рецидиву паління та віртуальні ниркові моделі для передопераційного планування (Каліфорнійський університет в Ірвайні); молекулярна діагностика (Університет Співдружності Вірджинії) (Куліченко, 2021).

У статті С. Будро (S. Boudreau) «Останні дослідження в галузі анатомічної освіти» (The Latest in Anatomy Education Research) зазначено, що:

- студенти віддають перевагу інтегрованому підходу до вивчення анатомії, оскільки він сприяє кращому розумінню зв'язку структури та функції

організму, що є важливим науковим та педагогічним висновком для модернізації курсу анатомії;

- у США анатомію та фізіологію часто викладають як комбінований курс (A&P I & II), і значна кількість студентів висловлює підтримку такого підходу через його навчальну ефективність.

- опитування викладачів курсів з анатомії медичних шкіл показало тенденцію до інтеграції анатомії в блоки навчального плану, використання перевернутої аудиторії, організацію навчання навколо тем та впровадження цифрових засобів (мобільні додатки, VR/AR), що відповідає сучасним науково-педагогічним практикам (Boudreau, 2022).

Як бачимо, все це свідчить про те, що сучасні програми анатомії в США затверджують та впроваджують методи навчання, які враховують дослідницькі дані про ефективність різних педагогічних підходів, узагальнюють результати опитувань студентів про їхні навчальні вподобання, поєднують традиційні й інноваційні методики (наприклад, інтерактивні цифрові інструменти, мультимедійні ресурси) у підготовці майбутніх медичних фахівців.

Отже, анатомія в медичній освіті США займає центральне місце і постійно оновлюється відповідно до сучасних наукових досліджень та принципів доказової освіти. Поєднання навчання з науковими дослідженнями сприяє формуванню клінічного мислення, наукової грамотності та практичних умінь студентів. Особливо ефективними студенти вважають кадаверну дисекцію, мультимедійні ресурси, лабораторні заняття з ультрасонографії та інтегровані курси, які комбінують традиційні та інноваційні методи. Використання VR/AR, цифрових моделей і перевернутої аудиторії підвищує прикладну цінність знань і сприяє підготовці компетентних медичних фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Куліченко, А. К. (2021). Теоретичні та методичні засади інноваційної діяльності медичних коледжів університетів США (дис...д-ра пед. наук : 13.00.01). Суми. (Kulichenko, A. K. (2021). *Theoretical and methodological foundations of innovation activity of medical colleges at U. S. Universities*. (DSc thesis). Sumy.).
- Boudreau, S. (2022). *The Latest in Anatomy Education Research*. Retrieved from <https://www.visiblebody.com/blog/the-latest-in-anatomy-education-research>
- Houser, J. J., & Kondrashov, P. (2018). Gross Anatomy Education Today: The Integration of Traditional and Innovative Methodologies. *Missouri medicine*, 115(1), 61–65.

Предик Аліна, Івоняк Вікторія. Життєстійкість молодших школярів в умовах Нової Української Школи: освітні імператив	121
Пугач Віта. Лексична компетентність старшокласників у контексті сучасної лінгводидактики.....	123
Сагайдачна Тетяна. Викладання фінансової грамотності в початковій школі в умовах воєнного стану.....	126
Страшок Яна. Ігрові та комунікативні вправи як основа формування соціально-емоційної компетентності молодших школярів	128
Цзян Юнбінь. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування здоров'язберезувальної компетентності здобувачів: виклики та закордонний досвід	130
Чайковська-Лукинів Тетяна. Використання цифрових освітніх сервісів у навчанні англійської мови в ЗЗСО	132
Чистякова Ірина. Фізична культура як інструмент формування soft skills в учнів основної школи	134
Чікарькова Марія. «Серйозні ігри» як простір розвитку креативності та рефлексивного мислення молоді	136

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 4. НАУКА І ОСВІТА: СИНЕРГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА НАВЧАННЯ

Desiatniuk Liliia, Myhovych Anhelina. Synergy of education and research as the basis for training digital medicine specialists	139
Dinesh Kumar. Major educational issues and challenges in 21st century: an Indian perspective.....	141
Чугін Сергій. Інтеграція наукових досліджень у процес викладання анатомії у США	142

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 5. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Бойченко Марина, Чень Цайсюань. Розвивальний потенціал образотворчої діяльності у формуванні просторового мислення учнівської молоді	145
Ван Бей. Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва: трансформації та цифрові виклики.....	146
Бокшан Анна. Творче використання історичного досвіду художньо-мистецької підготовки фахівців у сучасних освітніх системах	148
Ван Жусінь. Креативність у хореографії в епоху штучного інтелекту: нові горизонти співтворчості	150